

ELSŐ KÉZBŐL
szakmai-módszertani konferencia a közszolgálati rendszer aktuális kérdéseiről
Budapest 2010. július 30.

A közszolgálati jogi szabályozás jelentősebb változásairól *dr. Hazafi Zoltán* a KIM Közzolgálati Személyzetpolitikai Főosztály főosztályvezetője tartott tájékoztatást.

1.

Új jogszabályok jelentek meg: 2010. XLIII. tv. (a központi államigazgatási szervekről, Ksztv.), 2010. évi LVIII. tv. (a kormánytisztviselők jogállásáról, Ktjv.), 207/2010. (VI.30.) Korm. rendelet, 1132/2010. (VI. 18.) Korm. határozat.

Pályázatról: A Ksztv. megszüntette, így ez a kötelezettség megszűnt, de van pályázati eljárás, a közigazgatási szerv mérlegelhet. A közigazgatási szerv ennek lefolytatását, kezdeményezheti és kérheti a Kormányzati Személyügyi Központnál (KSZK) az államigazgatási szerv vezetői munkakörének pályázati kiírását, ekkor a KSZK lefolytatja az eljárást. Más közigazgatási szerv is kezdeményezheti, de a KSZK csak akkor folytatja le az eljárást, ha van kapacitása. Megszűntek a pályázat alóli speciális mentesítési esetek is. A önkormányzatok meghatározhatták rendeletükben, mely munkaköröknél nem írnak ki pályázatot, ezt most hatályon kívül kell helyezni, mivel nincs pályázati kényszer.

Versenyvizsga: 2010. május 29.-től a Ksztv. alapján fakultatívvá vált, nem általánosan kötelező alkalmazási feltétel, de előírhatják a pályázati kiírásban. A versenyvizsga alóli mentesítési szabályoknak sincs már értelmük. Ha a versenyvizsga szerepel önkormányzati rendeletben, ezt is hatályon kívül kell helyezni. A 153/2010.(V.4.) Korm r. szerint, akinek alapvizsgát kell tenni, azt a

versenyvizsga szerint kell megtennie, de ez nem lépett hatályba, így az alapvizsga szabályai maradtak. **Alapvizsgát** a 2009. XII. 1. előtt alapvizsgára kötelezettek személyeknek kell tennie, 1 éven belül. A KSZK szeptemberben és novemberben vizsgaidőszakot fog tartani, tehát lehet majd vizsgázni. (jelentkezési határidő: szeptember 1.) Általánosan nem élelt fel az alapvizsga, tehát ez most csak egy szűk kört érint. Most tehát se versenyvizsga, sem alapvizsga kötelezettség nincs általánosan, de a rendszer felülvizsgálatra kerül.

Szakvizsga: a felkészítő tanfolyam ismét kötelező, csak ezután lehet szakvizsgát tenni. Változik majd a vizsgáztatói jegyzék is. Az ehhez kapcsolódó pályázat megjelenik augusztus 30-ig.

Teljesítményértékelés: A TÉR-es kormányrendelet hatályon kívül lett helyezve, így az alanyi jogon járó jutalom is megszűnt. De a Ktv. 34.§-a alapján maradt a teljesítmény értékelés.

Jutalmak: a 1032/2010. (VI. 18.) Korm. határozat szerint a jutalmak kifizetése megszűnt, jubileumi jutalom kifizethető, de céljutalom nem. Lehet menetességet is kérni, de erről két miniszter együttesen dönt.

2.

A Ktv. és a Ktjv. törvények főbb különbségeiről:

Hatály: a kormánytisztviselőkről szól tv. az államigazgatásban foglalkoztatott kormánytisztviselőkre és ügykezelőkre vonatkozik. A Ktv. az önkormányzatok hivatalainál és az autonóm szerveknél foglalkoztatottakra vonatkozik.

Kodifikációs technika: különbözik, a Ktjv.-nél az általa nem szabályozott kérdésekben a Ktv.-t kell alkalmazni, és minden fejezetnél meghatározza, hogy a Ktv.-ből mit nem lehet alkalmazni. A Ktv. mögöttes jogszabálya az Mt. A Ktjv. meghatározza mit lehet és mit nem lehet az Mt.-ből alkalmazni. Az ügykezelőknél a Ktv. rendelkezéseit kell alkalmazni, de meghatározza, hogy milyen eltérésekkel (57-58.§). A fizikaiaknál is meghatározza, az Mt.-t milyen eltérésekkel lehet alkalmazni (61-63.§).

Jogviszony létesítése: Alapvetően megegyezik a két törvény, jellemzően határozatlan időre jön létre, de lehet határozott is (Péptv., meghatározott feladatra, helyettesítés). Ktjv. szerint, ha ennek nem felel meg, akkor automatikusan határozatlan időre változik. A Ktv. ezt nem mondja ki.

Jogviszony megszüntetés, felmentés: Eltérőek a törvények. A Ktv. felsorolja a megszüntetési okokat, a Ktjv.-ben: indokolási kötelezettség nélkül megszüntetheti a kormánytisztviselői jogviszony. A Ktv. egyéb speciális szabályai sem alkalmazhatók, mint például az egészségügyi alkalmatlanság, szakmai alkalmatlanság.

Előrehozott öregségi nyugdíj: Ha ennek alapján a kéri a felmentést, akkor a Ktv. szerint fel kell menteni, a Ktjv.-nél mérlegelhető a felmentés. Ugyanez vonatkozik a rokkantsági nyugdíjra is, a Ktv.-ben ez is kötelező felmentési ok, a Ktjv. szerint ez sem kötelező.

Felmentési idő: A Ktv.-nél 2-8 hónap, a Ktjv.-nél egységesen 2 hónap.

Tartalékállomány: Ktv.-nél csak meghatározott felmentési ok esetén tette kötelezővé, és kell a köztisztviselő hozzájárulása. A Ktjv.-nél a felmentési idő felére kötelező tartalékállományba helyezni a kormánytisztviselőt (1 hónap), hozzájárulásával pedig a teljes felmentési időre. Ha nem járul hozzá, akkor a végkielégítés felére lesz jogosult.

Vezetői munkakörök: A Ktv.-nél 2 jogviszony van, a közszolgálati jogviszony és a vezetői megbízás. A Ktjv.-nél egy jogviszony van, ez a vezetői munkakörre szóló kinevezés. (ez hasonló a jegyző jogállásához.). A visszavonás is különböző, a köztisztviselőnél a vezetői kinevezést visszavonja indoklás nélkül, akkor marad köztisztviselő: A kormánytisztviselőnél módosítja a kinevezést, pl. ha akarja továbbra is alkalmazni. Egy másik munkakör kerül a kinevezésébe, vagy egy alacsonyabb szintű vezetői munkakör, vagy ügyintézői. Ehhez kell a közös megegyezés. A Ktjv.-nél szűkül az betölthető vezetői munkakör is, Ktv. 2 szervezeti egység nélküli főosztályvezető-helyettes lehet, Ktjv.-nél csak 1. A vezetői jogállás feltétele a szakvizsga megléte, ha nincs meg, akkor a Ktv. 1 évet ad a megszerzésre, a Ktjv. 2 évet. Elmulasztása esetén a Ktv.-nél megszűnik a vezetői jogállás, a Ktjv.-nél akkor releváns, az elmulasztás felróható. Megszűnt a Ktv.-ben a vezetői megbízás megszűnése esetén

az alacsonyabb és a magasabb illetmény közötti különbszet 6 hónapon keresztül folyósítási kötelezettsége.

Tanácsadói munkakörök: szűk kört érint. A kormánytanácsadót a munkáltató egyoldalúan áthelyezheti másik munkakörbe, nem kell közös megegyezés. A Ktv. szabályozza a szakmai tanácsadói, szakmai főtanácsadói jogintézményt, itt kell szakmai gyakorlat, meghatározott idő nincs megszabva. A Ktjv. szabályozza a közigazgatási tanácsadói, közigazgatási főtanácsadói jogintézményt, az előbbinél 5 éves, az utóbbinál 10 éves szakmai gyakorlat szükséges, ez szigorúbb feltétel. Az államigazgatásban a jogi átalakulással a megszerzett szakmai tanácsadói és szakmai főtanácsadói címek nem szűntek meg. És a Ktjv. nem zárja ki ezek további alkalmazását sem. De van egyéb különbség is a két cím között. A szakmai tanácsadói és szakmai főtanácsadói cím adományozásának feltétele a kiváló minősítés, a közigazgatási tanácsadói, közigazgatási főtanácsadói címhez ilyen előírás nincs. Viszont előírja a tv. az egy éven belül minősítési kötelezettséget, és ha ennek az eredménye a kiváló minősítéshez képest rosszabb, akkor a címet vissza kell vonni.

Illetményrendszer: apróbb különbségek vannak, az illetménykiegészítésben van némi változás. Speciális szervek tekintetében vannak módosítások.

Jubileumi jutalom: a két tv. eltér egymástól. A Ktjv. szűkíti a jogosító időt, így kiveszi a munkaviszonyban töltött időt. Más szempontból bővült az idő: a tartós távollét jogosító idő lett.

3.

A munkáltatói intézkedésről.

A Ktjv. alapján tájékoztatási kötelezettség van arról az érintettek részére, hogy a korábbi köztisztviselői jogviszonya 2010. július 6.-tól kormánytisztviselői jogviszonnyá alakult. (30 napon belül kell tájékoztatni). A vezetőnél a korábbi vezetői megbízás vezetői munkakörre alakul (60 napon belül kell tájékoztatni). A tájékoztatásba célszerű a jogorvoslati záradék. A kormánytisztviselői jogviszony megszüntetésénél kell 3 félé okirat (felmentési okirat, szabadsággal kapcsolatos munkáltatói intézkedés /ki nem vett szabadság mértékének megállapítása/, tartalékállományba helyezés)

A közszolgálati jogalkalmazás aktuális kérdései-ről Sipos-Szabó Zsanett, a KIM Közszolgálati Személyzetpolitikai Főosztály főosztályvezető-helyettese tartott tájékoztatást.

A főosztályra érkezett számos kérdésből válogatott.

Jubileumi jutalom. Alapvetően a közszférában töltött időt honorálja, ez történik most a kormánytisztviselőknél. Így a Ktjv. és a Ktv. hatálya alá tartozó munkáltatóknál eltöltött idő és a jogelődjénél eltöltött idő számít. A munkaviszonyban töltött idő nem vehető figyelembe. Viszont a teljes időtartamot figyelembe kell venni, a tartós távollét teljes időtartamát beszámítják, míg a Ktv.-ben csak 6 hónapot. Ha áthelyezéssel került át a vállalati szférából, az az idő sem vehető figyelembe. Kérdés volt az egyetemi évek, a katonaság, a munkanélküli járadékban töltött idő, erre az a válasz, hogy csak a munkáltatónál jogviszonyban töltött idő vehető figyelembe. A prémiuméves sem vehető figyelembe.

A szakmai tanácsadó és szakmai főtanácsadó címekénél is a létszám 20 %-a, és a közigazgatási tanácsadó és közigazgatási főtanácsadói cím is a létszám 20 %-a mértékéig adható, ez együtt 40 %.

Illetménykiegészítés kormánytisztviselőknél magasabb adható.

Pályáztatás az önkormányzatoknál sem kötelező. A jegyzőnél maradt a lehetőség, kikerült a testület hatásköréből.

Megbízási szerződés önmagában nem törvénytelen, pl. jogi tanácsadásánál. Ami azonban közhatalom gyakorlásával, irányítással, ellenőrzéssel összefügg, ott a jogszabály kizárja.

Átlagkereset megállapítása felmentéseknél, a jogszabályok értelmezése szerint bele kell számítani minden juttatást, ami járt a munkavégzés során. Ez az alapilletmény, illetménykiegészítés, illetménypótlék és a jutalom, prémium. Tehát a teljes munkabér.

Próbaidőt a kormánytisztviselőnél a Ktv. szerint kell alkalmazni, tehát nincs kizárva a próbaidő. Tehát a kormánytisztviselőnél is van próbaidő. Képesítési előírások is alkalmazni kell.

Öregségi (előrehozott) nyugdíjnál, ha kéri a kormánytisztviselő, akkor mérlegelni lehet a felmentést, a Ktv.-nél maradt, hogy ebben az esetben fel kell menteni. A végkielégítés nem jár, ha a felmentett nyugdíjasnak minősül.

Előmeneteli szabályok a besorolásnál a vezetőre nem alkalmazhatóak.

Ügykezelőkre továbbra is vonatkoznak a Ktv. szabályai.

Közigazgatási alapvizsga a kormánytisztviselőknél nem kell.

Még néhány kérdésre kitért *dr. Hazafi Zoltán*.

A Ktv. szerint lehet határozott idejű **vezetői megbízást** adni, például helyettesítés céljából, határozott időre. Az átalakulás tv. azt mondja, hogy a vezetői megbízás határozatlan idejű vezetői munkakörre alakul. De ilyen esetben a határozott idejű vezetői megbízás marad határozott idejű vezetői munkakör.

A Ktv.-ben megváltozott az a szabály, hogy **jogutód nélküli megszűnés** esetén fel lehetett mondani. Most az szerepel, hogy ekkor megszűnik a jogviszony, tehát nincs külön felmentés. Ezért erre az esetre külön rendelkezik a Ktv.

Összeférhetetlenségi szabályok módosultak a Ktv.-ben. Az ügyintézőknél megengedőbb, a vezetőknél kevésbé megengedő. Ügyintézőnél előzetes engedély alapján lehet külön munkavégzésre irányuló jogviszony, és a be kell jelenteni a tudományos, oktatói tevékenységet, ha munkakörével összefügg.

A vezetőnél minden tiltott, kivéve a tudományos, oktatói tevékenység. És ez is előzetes engedélyhez kötött, ha részben a munkaidejére esik.

Nagyon sok kérdés érkezett az elmúlt időszakban a Főosztályra. Várják a kérdéseket továbbra is a közigazgatási forrádrótra, azokat feldogozzák és a leggyakoribb kérdésekre az Interneten válaszolnak.

Készítette: **Dr. Marosi János**